

Monumentnummer*: 513368

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 november 1999**
Kadaster deel/nr **82741/196**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Haarlem	Haarlem	Noord-Holland

<i>Locatienaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Haarlem	Den Hout (42)

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlem	I			644

Omschrijving**

Inleiding

In 1888 gebouwde VRIJSTAANDE VILLA in neo-rennaissance stijl. De villa, gelegen aan de zuidoostzijde van het Florapark, is ontworpen door de architect F.G. Haitsma Mulier in opdracht van mevrouw Anna Elisabeth Prins-Crommelin. Het pand is thans (1993) in gebruik als kantoorruimte.

Het Florapark werd in 1873 door L.P. Zocher ontworpen en maakte onderdeel uit van een plan voor de aanleg en bebouwing van het Hazepatersveld. Het Hazepatersveld was een weiland, gelegen tussen de Dreef, Hazepaterslaan en Wagenweg, dat kort vóór 1873 door de gemeente Haarlem was aangekocht van de Doopsgezinde gemeente. De gemeente Haarlem stond voor ogen het weiland te transformeren tot een villapark en zij gaf hiertoe het bedrijf van L.P. Zocher's vader, J.D. Zocher & Co., de opdracht om een plan voor aanleg en bebouwing van het Hazepatersveld te ontwerpen.

In dit plan van aanleg, dat in 1873 gereed kwam, is een contrast zichtbaar tussen enerzijds de formele, stedelijke aanleg zoals die aan het Floraplein en de Dreef gedacht was en anderzijds de landschappelijke aanleg van het Florapark en een deel van de Hazepaterslaan.

In totaal waren er in het plan 50 woonhuizen geprojecteerd. In de uiteindelijke uitvoering zouden er echter 56 worden gerealiseerd, waardoor er sprake is van een zekere verdichting van het oorspronkelijke ontwerp.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Als eerste kwam de stedelijk aandoende eclectische bebouwing langs het Floraplein tot stand (1876-'77), gevolgd door de neo-renaissancistische woonblokken langs de Dreef (1880 en 1882). Het Florapark en het westelijk deel van de Hazepaterslaan raakten pas in de periode na 1880 bebouwd, nadat de in Engelse landschapsstijl ontworpen parkaanleg alhier was voltooid.

In het Florapark werden in de periode 1880-1892 acht vrijstaande villa's en drie dubbele villa's gebouwd. Eén van deze villa's, gelegen op de hoek met de Wagenweg, werd in 1939 afgebroken en vervangen door een school. De overige villa's zijn echter nog in het park aanwezig en verkeren voor een groot deel nog in originele staat. Ook de parkaanleg en de kaveldeling (er heeft geen verdichting van de percelen plaatsgevonden) zijn nog merendeels oorspronkelijk. Het Florapark heeft hierdoor zijn aanzicht als villapark behouden.

De erfafscheidingen tussen de openbare weg en de percelen aan het Florapark, Dreef en Hazepaterslaan zijn bij de aanleg van het villapark in één uniforme stijl ontworpen. Deze oorspronkelijke erfafscheidingen zijn nog bij alle panden aanwezig, al dan niet deels opnieuw opgebouwd.

Omschrijving

Vrijstaande villa bestaande uit souterrain, bel-etage, verdieping en kapverdieping. Het geheel is gebouwd op een in hoofdvorm rechthoekig grondplan en wordt gedekt door een afgeknot schilddak bekleed met grijze shingles. In het noordelijk en oostelijk dakschild bevinden zich respectievelijk één en drie originele dakkapellen. Deze dakkapellen worden gedekt door een brede geprofileerde houten kroonlijst met een houten fronton. Het pand is opgetrokken in rode baksteen op een, ter hoogte van het souterrain gelegen, brede gebosseerde natuurstenen plint. De detailleringen in de gevels zijn een combinatie van hout, natuursteen en pleisterwerk. Tussen de verschillende bouwlagen zijn omlopende horizontale geprofileerde cordonlijsten aangebracht. Tussen het souterrain en de bel-etage is deze cordonlijst van natuursteen (in aansluiting op de natuurstenen plint alhier), tussen de bel-etage en de verdieping van hout en tussen de verdieping en kapverdieping van pleisterwerk. Ook zijn er omlopende horizontale speklagen van pleisterwerk op de gevels aangebracht. Tussen de gepleisterde cordonlijst boven de verdieping en de houten omlopende kroonlijst langs de dakrand, bevindt zich rondom het pand een band met in pleisterwerk sierdecoraties. De hoeken van de gevels zijn versierd met gebosseerde hoeklisenen.

De voorgevel (west) bestaat uit drie traveeën. De middelste travee is iets risalerend en wordt boven de kroonlijst afgesloten door een halsgevel versierd met neo-rennaissance motieven in een combinatie van natuursteen, pleisterwerk en hout. Deze middelste travee, die op de verdieping is versierd met vier gepleisterde gecanneleerde pilasters, is ter hoogte van de bel-etage uitgebouwd met een driezijdige bakstenen erker met souterrain. Deze anderhalve bouwlaag hoge erker wordt afgedekt door een balkon met natuurstenen balustrade. De vensters in de voorgevel zijn alle houten schuifvensters, met uitzondering van de openslaande houten balkondeuren op de verdieping. In de halsgevel bevinden zich drie smalle gekoppelde houten schuifvensters. De rijk gedetailleerde vensteromlijstingen zijn een combinatie van natuursteen en pleisterwerk, waarbij de vensters op de verdieping worden afgesloten door een fronton en de vensters op de bel-etage door een kroonlijst gedragen door consoles.

De zijgevel van het pand is twee traveeën breed. De linker, iets risalerende, travee heeft één vensteras bestaande uit houten schuifvensters. De linkertravee heeft een anderhalve bouwlaag hoge houten erker op een natuurstenen gebosseerde plint, waarin zich het souterrain bevindt. De erker wordt gedekt door een afgeknot glazen schilddak. Boven de erker bevindt zich op de verdieping een houten schuifvenster. Ook in deze gevel worden de vensters afgesloten door een fronton (verdieping) of door een door consoles gedragen kroonlijst (bel-etage) in een combinatie van pleisterwerk en natuursteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De noordgevel van het pand is drie traveeën breed. In de middelste, enigszins risalerende, travee bevindt zich de verdiept gelegen entree bestaande uit een houten voordeur met glazen bovenlicht. De entree is bereikbaar door middel van een natuurstenen trap van acht treden. Voorts bevinden zich in deze gevel een vijftal houten schuifvensters. De vensters in de twee buitenste traveeën worden op de verdieping afgedekt door een in pleisterwerk en natuursteen uitgevoerd fronton. De overige vensters worden afgedekt door een, eveneens uit een combinatie van natuursteen en pleisterwerk bestaande, kroonlijst gedragen door consoles.

De achtergevel van het pand (oost) is drie traveeën breed. De achtergevel bevat onder meer houten schuifvensters onder bakstenen strekken met gepleisterde sluitstenen. De brede middentravee bezit dubbele draaiende houten vensters. Deze middentravee heeft ter hoogte van het souterrain een kelderingang. Langs de rechtertravee bevindt zich een anderhalve bouwlaag hoge originele bakstenen aanbouw op natuurstenen plint. Deze, onder plat dak gelegen, aanbouw kent net boven de natuurstenen plint een brede band van grijs geverfd gebosseerd pleisterwerk.

Het interieur van het pand is deels gewijzigd terwijl de oorspronkelijke tuin rondom de villa nog deels intact is. De villa bezit aan de straatzijde nog de oorspronkelijke erfafscheiding. Deze erfafscheiding bestaat uit een laag bakstenen muurtje afgedekt door een hardstenen plint, met daar bovenop een donkergroen geverfd smeedijzeren sierhekwerk. De erfafscheiding wordt op twee plaatsen onderbroken voor een entree. Deze entree's bestaan uit dubbele openslaande hekwerken die aan weerszijden worden gemarkeerd door een donkergroen geverfde gecanneleerde ijzeren zuil op een hardstenen basement. Het korintisch kapiteel van de zuil wordt bekroond door een in donkergroen of goudkleur geverfde denneappel.

Waardering

Gaaf bewaarde villa met bijbehorende erfafscheiding van algemeen belang wegens architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde, alsmede wegens ensemblewaarde als onderdeel van de villa-bebouwing in het door zijn landschappelijke aanleg waardevolle Florapark.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument